

Zakon o olakšavanju uporabe financijskih i drugih informacija u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja ili progona teških kaznenih djela

Članak 1.

Predmet Zakona

Ovim Zakonom utvrđuju se mjere za olakšavanje pristupa financijskim informacijama i informacijama o bankovnim računima nadležnim tijelima u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istrage ili progona teških kaznenih djela, uporaba tih informacija od strane nadležnih tijela, olakšavanje pristupa informacijama o provedbi zakona finansijsko-obavještajnim jedinicama na području sprječavanja pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.

Članak 2.

Usklađivanje propisa s pravnim poretkom Europske unije

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP (SL L 186/122, od 11. 7. 2019.).

Članak 3.

Pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. informacije o bankovnim računima jesu informacije o bankovnom računu, računu za plaćanje i sefu koje se nalaze u Jedinostvenom registru računa koji vodi Financijska agencija i koji sadrži podatke i informacije o:

- svim računima i oročenim novčanim sredstvima
- stambenim štednim ulozima i depozitima u kreditnim unijama
- sefovima svih fizičkih i pravnih osoba
- stvarnim vlasnicima pravnih osoba imatelja računa, oročenih novčanih sredstava i sefova
- fizičkim osobama ovlaštenim za raspolaganje sa sredstvima po računima, oročenim novčanim sredstvima, stambenim štednim ulozima i depozitima u kreditnim unijama te fizičkim osobama korisnicima sefova

2. informacija o provedbi zakona jest bilo koja vrsta informacija ili podatka, uključujući informacije o istragama, zamrzavanju ili oduzimanju imovine ili drugim istražnim ili privremenim mjerama, te informacije o osuđujućim presudama, zapljenama i kaznenim evidencijama, koje već posjeduje:

– nadležno tijelo za sprječavanje, otkrivanje istrage ili progona teških kaznenih djela

– tijelo javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave) ili pravni subjekt u vezi sa sprječavanjem, otkrivanjem, istragom ili progonom teških kaznenih djela, a koja je dostupna nadležnim tijelima za provedbu zakona bez primjene mjera prisile utvrđenih nacionalnim propisima

3. ured za oduzimanje imovinske koristi jest ustrojstvena jedinica ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, u čijoj su nadležnosti poslovi suzbijanja i otkrivanja kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta i korupcije

4. financijsko-obavještajna jedinica jest središnje tijelo za zaprimanje i analizu sumnjivih transakcija i drugih informacija sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma te za dostavljanje rezultata analize nadležnim tijelima u državi članici

5. Ured za sprječavanje pranja novca jest financijsko-obavještajna jedinica Republike Hrvatske koja djeluje u sastavu Ministarstva financija

6. obveznici jesu pravne i fizičke osobe koje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, provode mjere, radnje i postupke za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma

7. financijska informacija jest svaka vrsta informacije ili podatka o financijskoj imovini, kretanju sredstava ili financijskim poslovnim odnosima, kojima raspolaže financijsko-obavještajna jedinica u svrhu sprječavanja i otkrivanja pranja novca ili financiranja terorizma

8. pranje novca jest kazneno djelo propisano zakonom kojim se uređuju kaznena djela

9. povezana predikatna kaznena djela jesu kaznena djela propisana zakonom kojim se uređuju kaznena djela

10. financiranje terorizma jest kazneno djelo propisano zakonom kojim se uređuju kaznena djela

11. financijska analiza jest rezultat operativnih i strategijskih analiza koje je provela financijsko-obavještajna jedinica

12. teška kaznena djela jesu kaznena djela iz Priloga I. Uredbe (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24. 5. 2016., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/794) propisana u Prilogu I. ovoga Zakona

13. Europol jest Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva s ciljem pružanja potpore suradnje među tijelima za izvršavanje zakonodavstva u Europskoj uniji, osnovana Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/794

14. SIENA (Secure Information Exchange Network Application) jest mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija između država članica, Europol, drugih tijela Europske unije, trećih zemalja i međunarodnih organizacija

15. nadležno tijelo za sprječavanje, otkrivanje, istraživanje ili progon teških kaznenih djela (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo) jest Ministarstvo unutarnjih poslova – ustrojstvena jedinica nadležna za suzbijanje i otkrivanje kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta i korupcije, Ministarstvo financija, Porezna uprava, Ministarstvo financija, Carinska uprava i državno odvjetništvo.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Dostupnost informacija o bankovnim računima

Nadležnim tijelima izravno su elektroničkim putem i bez naknade dostupne informacije o bankovnim računima radi obavljanja zadaća u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja ili progona teškog kaznenog djela ili pružanja potpore kaznenoj istrazi teškog kaznenog djela, što uključuje identifikaciju, praćenje i zamrzavanje imovine povezane s takvom istragom.

Članak 5.

Pristup i pretraživanje informacija o bankovnim računima od strane nadležnih tijela

(1) Izravan i trenutačan pristup informacijama o bankovnim računima iz Jedinog registra računa i njihovo pretraživanje ima službena osoba nadležnog tijela, imenovana i ovlaštena za obavljanje zadaća sprječavanja, otkrivanja, istrage ili progona teškog kaznenog djela ili pružanja potpore kaznenoj istrazi teškog kaznenog djela, što uključuje identifikaciju, praćenje i zamrzavanje imovine povezane s takvom istragom.

(2) Pristup informacijama o bankovnim računima iz Jedinstvenog registra računa službena osoba nadležnog tijela iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje korištenjem vjerodajnice visoke razine sigurnosti.

Članak 6.

Uvjeti za pristup i pretraživanje informacija o bankovnim računima od strane nadležnih tijela

(1) Prilikom pristupa, pretraživanja i korištenja informacija o bankovnim računima službena osoba nadležnog tijela dužna je poštivati propise kojima se uređuje zaštita povjerljivosti i tajnosti podataka i informacijske sigurnosti, kao i propise kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Nadležno tijelo dužno je Financijskoj agenciji dostaviti ažurirane podatke o službenim osobama ovlaštenim za pristup i pretraživanje informacija o bankovnim računima.

(3) Nadležno tijelo i Financijska agencija uspostavljaju tehničke i organizacijske mjere koje će osigurati najviši stupanj zaštite podataka od neovlaštenog pristupa i krađe.

Članak 7.

Praćenje pristupa informacijama i pretraživanje informacija o bankovnim računima koja provode nadležna tijela

(1) Kada nadležno tijelo pristupi informacijama o bankovnim računima ili pretražuje informacije o bankovnim računima sadržanim u Jedinstvenom registru računa, Financijska agencija dužna je voditi zapis.

(2) Zapis iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. klasifikacijsku oznaku predmeta nadležnog tijela
2. datum i vrijeme upita ili pretraživanja
3. vrstu podataka upotrijebljenih za pokretanje upita ili pretraživanja
4. jedinstveni identifikator rezultata
5. naziv nadležnog tijela koje pretražuje informacije i
6. jedinstveni identifikator službene osobe koja je izvršila upit ili obavila pretraživanje.

(3) Službenik za zaštitu osobnih podataka Financijske agencije obavlja redovitu provjeru zapisa iz stavka 1. ovoga članka, u koju svrhu je Financijska agencija dužna osigurati aplikativnu podršku.

(4) Zapis iz stavka 1. ovoga članka upotrebljava se za praćenje pristupa pretraživanja informacija o bankovnim računima koja provode nadležna tijela, uključujući provjeru opravdanosti pretraživanja podataka iz Jedinstvenog registra računa, a brišu se pet godina od dana izvršenog pretraživanja, osim ako su potrebni za postupke praćenja.

(5) Ministar financija pravilnikom propisuje način praćenja pristupa pretraživanja, korištenja i zaštite podataka te uvjete za siguran pristup informacijama o bankovnim računima sadržanim u Jedinstvenom registru računa.

Članak 8.

Zahtjev za informacije o provedbi zakona koje nadležno tijelo podnosi Uredu za sprječavanje pranja novca

(1) Ured za sprječavanje pranja novca dužan je pravodobno dostaviti financijske analize ili financijske informacije na obrazloženi pojedinačni zahtjev nadležnog tijela s ciljem sprječavanja, otkrivanja, istraživanja ili progona teških kaznenih djela.

(2) Ured za sprječavanje pranja novca nije dužan dostaviti informacije iz stavka 1. ovoga članka nadležnom tijelu ako postoje objektivni razlozi za pretpostavku da bi dostavljanje informacija otežalo ili onemogućilo istraživanje ili analize koje su u tijeku, ili, u iznimnim slučajevima, ako otkrivanje tih informacija ne bi bilo razmjerno zakonitom interesu fizičke ili pravne osobe.

(3) Ured za sprječavanje pranja novca dužan je obrazložiti odbijanje postupanja po zahtjevu nadležnog tijela iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nadležno tijelo ovlašteno je koristiti financijske informacije i financijske analize u svrhu različitu od navedene u zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka uz prethodno odobrenje Ureda za sprječavanje pranja novca.

(5) Ured za sprječavanje pranja novca je samostalan i operativno neovisan u odlučivanju u vezi s analiziranjem, prosljeđivanjem i dostavljanjem financijskih informacija i financijskih analiza nadležnom tijelu.

(6) Nadležno tijelo može obrađivati financijske informacije i financijske analize koje je dobilo od Ureda za sprječavanje pranja novca u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja ili progona teških kaznenih djela.

Članak 9.

Zahtjev za informacije o provedbi zakona koje Ured za sprječavanje pranja novca podnosi nadležnom tijelu

Nadležno tijelo dužno je pravodobno odgovoriti na zahtjev Ureda za sprječavanje pranja novca za dostavu informacija o provedbi zakona, na pojedinačnoj osnovi, ako su informacije potrebne za sprječavanje, otkrivanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma.

Članak 10.

Razmjena informacija među financijsko-obavještajnim jedinicama država članica Europske unije

Ured za sprječavanje pranja novca je u iznimnim i hitnim slučajevima ovlašten s financijsko-obavještajnim jedinicama država članica Europske unije pravodobno razmjenjivati financijske informacije ili financijske analize koje su relevantne za obradu ili analizu informacija u vezi s financiranjem terorizma ili organiziranim kriminalom povezanim s financiranjem terorizma.

Članak 11.

Razmjena informacija o provedbi zakona među nadležnim tijelima država članica Europske unije

(1) Nadležno tijelo, na zahtjev i na pojedinačnoj osnovi, pomoću ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova nadležne za suzbijanje i otkrivanje kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta i korupcije, razmjenjuje financijske informacije ili financijske analize pribavljene od Ureda za sprječavanje pranja novca s imenovanim nadležnim tijelom druge države članice Europske unije ako su te financijske informacije ili financijske analize potrebne za sprječavanje, otkrivanje i suzbijanje pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma.

(2) Financijske informacije ili financijske analize koje su razmijenjene na temelju ovoga članka mogu se upotrijebiti samo u svrhu u koju su zatražene ili pružene.

(3) Financijske informacije ili financijske analize pribavljene od Ureda za sprječavanje pranja novca smiju se razmjenjivati s drugim tijelom ili agencijom koje nije imenovano nadležno tijelo u drugoj državi članici uz prethodnu suglasnost Ureda za sprječavanje pranja novca.

(4) Zahtjevi i razmjena financijskih informacija ili financijske analize obavljaju se putem sigurne elektroničke komunikacije kojom se osigurava visoka razina sigurnosti podataka.

Članak 12.

Pružanje informacija o bankovnim računima Europolu

(1) Nadležno tijelo, osim državnog odvjetništva, na opravdani zahtjev Europolu u vezi s razmjenom informacija o bankovnim računima odgovara putem nacionalne jedinice Europolu ili izravnim kontaktom s Europolom.

(2) Razmjena informacija o bankovnim računima s Europolom odvija se u skladu s Uredbom (EU) 2016/794 elektroničkim putem uporabom sustava SIENA ili nasljednikom sustava SIENA na jeziku koji se upotrebljava u sustavu SIENA.

Članak 13.

Razmjena informacija između Europolu i Ureda za sprječavanje pranja novca

(1) Ured za sprječavanje pranja novca ovlašten je odgovarati na zahtjeve koje Europol podnese putem nacionalne jedinice Europolu ili izravnim kontaktom s Europolom.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na financijske informacije i financijske analize, na pojedinačnoj osnovi u okviru odgovornosti Europolu i s ciljem obavljanja njegovih zadaća.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ured za sprječavanje pranja novca neće dostaviti Europolu podatke ako:

– postoje objektivni razlozi za pretpostavku da bi dostavljanje informacija nadležnom tijelu otežalo ili onemogućilo izvide, istraživanja ili analize koje su u tijeku, ili ugrožavalo sigurnost pojedinca

– otkrivanje tih informacija ne bi bilo razmjerno zakonitom interesu fizičke ili pravne osobe, ili ako

– bi bilo nebitno s obzirom na svrhe za koje je zatraženo ili

– bi to bilo u suprotnosti s interesima nacionalne sigurnosti.

(4) Prilikom zaprimanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka Ured za sprječavanje pranja novca primjenjuje ovlasti sukladno odredbama zakona kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 14.

Obrada osobnih podataka

(1) Obrada osobnih podataka u okviru provedbe ovoga Zakona obavlja se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju pravila o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom i razmjenom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprječavanja, istraživanja, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i zakona, kojima se uređuju načela obrade osobnih podataka te prava ispitanika.

(2) Pravo ispitanika na pristup podacima koje obrađuju nadležna tijela u okviru provedbe ovoga Zakona može se ograničiti u onoj mjeri i u onom trajanju u kojem takvo djelomično ili potpuno ograničavanje čini nužnu i proporcionalnu mjeru uz poštivanje temeljnih prava i zakonitih interesa ispitanika kako bi se:

– izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, istraga ili postupaka

– izbjeglo ometanje istraživanja kaznenih djela i vođenja kaznenog postupka

– zaštitila javna sigurnost

– zaštitila nacionalna sigurnost ili

– zaštitila prava i slobode drugih.

Članak 15.

Evidencije o zahtjevima za informacije o provedbi Zakona

(1) Nadležno tijelo i Ured za sprječavanje pranja novca, svako iz svoje nadležnosti, vodi u elektroničkom obliku evidencije o zahtjevima za informacije iz članka 8. do 12. ovoga Zakona.

(2) Evidencije iz stavka 1. ovoga članka sadržavaju sljedeće podatke:

1. ime i prezime službene osobe, naziv tijela koje podnosi zahtjev za informacije s podacima za kontakt i, ako je to moguće, primatelja rezultata upita ili pretraživanja

2. klasifikacijsku oznaku predmeta u vezi s kojim se podnosi zahtjev za informacije

3. predmet zahtjeva za informacije i

4. poduzete mjere za izvršenje zahtjeva za informacije.

(3) Financijska agencija vodi u elektroničkom obliku evidenciju o broju pretraživanja koja su provela nadležna tijela u skladu s člankom 7. ovoga Zakona.

(4) Podatci iz evidencije iz stavaka 1. i 3. ovoga članka čuvaju se pet godina nakon njihova stvaranja i upotrebljavaju se isključivo za potrebe provjere zakonitosti obrade osobnih podataka.

(5) Nadležno tijelo, osim državnog odvjetništva, te Financijska agencija dužni su na zahtjev Agencije za zaštitu osobnih podataka omogućiti uvid u evidencije iz stavka 1. odnosno stavka 3. ovoga članka u svrhu obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije.

(6) Agencija za zaštitu osobnih podataka dužna je nadležnom tijelu dostaviti ažurirane podatke o službenim osobama ovlaštenim za obavljanje poslova iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 16.

Praćenje provedbe Zakona

(1) U svrhu preispitivanja djelotvornosti sustava za borbu protiv teških kaznenih djela nadležno tijelo vodi statističke podatke o:

1. broju provedenih pretraživanja u skladu s člankom 5. ovoga Zakona

2. broju zahtjeva za informacije iz članka 8., 11. i 12. ovoga Zakona

3. broju kriminalističkih istraživanja u predmetima u vezi s provedbom ovoga Zakona

4. broju podnesenih kaznenih prijava i broju osoba protiv kojih su prijave podnesene u vezi s provedbom ovoga Zakona

5. broju osoba protiv kojih je provedena istraga ili istraživanje u vezi s provedbom ovoga Zakona

6. broju osoba osuđenih zbog teškog kaznenog djela u vezi s provedbom ovoga Zakona i

7. vremenu potrebnom za odgovor na zahtjeve iz članka 11. i 12. ovoga Zakona.

(2) Ured za sprječavanje pranja novca vodi statističke podatke o:

1. broju zaprimljenih, odgovorenih i odbijenih zahtjeva iz članka 8. ovoga Zakona
2. broju upućenih zahtjeva iz članka 9. ovoga Zakona
3. razmjeni informacija s financijsko-obavještajnim jedinicama država iz članka 10. ovoga Zakona
4. razmjeni informacija s Europolom sukladno članku 13. ovoga Zakona.

(3) Nadležno tijelo i Ured za sprječavanje pranja novca dostavljaju ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa jednom godišnje, do kraja prvog kvartala tekuće godine za prethodnu godinu, podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa o statističkim podacima prikupljenim u skladu s odredbama ovoga članka jednom godišnje obavještava Europsku komisiju.

(5) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa o statističkim podacima prikupljenim u skladu s odredbama ovoga članka jednom godišnje izvještava Vladu Republike Hrvatske, a Vlada Republike Hrvatske izvještava Hrvatski sabor.

Članak 17.

Obavještavanje Europske komisije

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove dužno je u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona obavijestiti Europsku komisiju o nadležnim tijelima iz ovoga Zakona.

Članak 18.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ministar financija donijet će pravilnik iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRILOG I.

Prilog I. [Uredbe \(EU\) 2016/794](#)

1. terorizam
2. organizirani kriminalitet
3. trgovanje drogom

4. aktivnosti pranja novca
5. kaznena djela povezana s nuklearnim i radioaktivnim tvarima
6. krijumčarenje imigranata
7. trgovanje ljudima
8. kaznena djela povezana s motornim vozilima
9. ubojstvo i teška tjelesna ozljeda
10. nezakonita trgovina ljudskim organima i tkivima
11. otmica, nezakonito oduzimanje slobode i uzimanje talaca
12. rasizam i ksenofobija
13. razbojništvo i teška krađa
14. nedopuštena trgovina kulturnim dobrima, uključujući antikvitete i umjetnička djela
15. podvala i prijevara
16. kaznena djela protiv financijskih interesa Unije
17. trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje financijskim tržištem
18. reketarenje i iznuda
19. krivotvorenje i piratstvo proizvoda
20. krivotvorenje administrativnih isprava i trgovina njima
21. krivotvorenje novca i sredstava plaćanja
22. računalni kriminalitet
23. korupcija
24. nezakonito trgovanje oružjem, streljivom i eksplozivima
25. nezakonito trgovanje ugroženim životinjskim vrstama
26. nezakonito trgovanje ugroženim biljnim vrstama i sortama
27. kaznena djela protiv okoliša, između ostalog zagađenje iz brodova
28. nezakonito trgovanje hormonskim tvarima i drugim poticateljima rasta

29. seksualno zlostavljanje i seksualno iskorištavanje, uključujući materijale sa zloupotrebom djece i nagovaranje djece u seksualne svrhe

30. genocid, zločini protiv čovječnosti i ratni zločini.